

Suvestinė redakcija nuo 2019-04-26

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2009, Nr. [67-2721](#), i. k. 1092250ISAK000V-429

Nauja redakcija nuo 2018-02-06:

Nr. [V-109](#), 2018-01-31, paskelbta TAR 2018-02-05, i. k. 2018-01788

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL UŽKREČIAMŪJŲ LIGŲ IR AIDS CENTRO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

2009 m. birželio 1 d. Nr. V-429

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 4 straipsnio 3 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 24 straipsnio 2 dalies 3 punktu:

1. T v i r t i n u Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro nuostatus (pridedama).
2. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ALGIS ČAPLIKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro
2009 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. V- 429
(Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro
2018 m. sausio 31 d. įsakymo Nr. V-109
redakcija)

UŽKREČIAMŪJŲ LIGŲ IR AIDS CENTRO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras (toliau – Centras) yra Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos valstybės visuomenės sveikatos priežiūros biudžetinė įstaiga.

2. Centro paskirtis – pagal Lietuvos Respublikos Seimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, Europos Sąjungos institucijų, Pasaulio sveikatos organizacijos suformuotas sveikatos politikos gaires organizuoti ir vykdyti užkrečiamųjų ligų profilaktiką ir kontrolę, siekiant mažinti Lietuvos Respublikos gyventojų sergamumą, mirštamumą ir neįgalumą.

3. Centras savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Europos Sąjungos teisės aktais, Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymu, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymu, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu, kitais Lietuvos Respublikos įstatymais, kitais Lietuvos Respublikos Seimo priimtais teisės aktais, Respublikos Prezidento dekretais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Ministro Pirmininko potvarkiais, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymais, kitais teisės aktais ir šiais nuostatais.

4. Centro savininkė yra valstybė. Centro savininkės teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Ministerija). Ministerijos kompetenciją įgyvendinant Centro savininko teises ir pareigas nustato Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas ir kiti Lietuvos Respublikos teisės aktai.

5. Centras yra ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, turintis sąskaitų banke, antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir savo pavadinimu. Centro buveinės adresas – Nugalėtojų g. 14D, LT-10105, Vilnius, Lietuvos Respublika. Centro vieši pranešimai ir kita vieša informacija skelbiama Centro interneto svetainėje www.ulac.lt.

6. Centro veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir kitų valstybės pinigų fondų. Centras gali turėti ir kitų įstatymuose ir kituose teisės aktuose numatytų finansavimo šaltinių.

7. Centro nuostatai keičiami teisės aktų nustatyta tvarka.

II SKYRIUS CENTRO VEIKLOS TIKSLAI IR FUNKCIJOS

8. Centro veiklos tikslai:

8.1. įgyvendinti valstybės užkrečiamųjų ligų prevencijos ir valdymo politiką, organizuoti ir vykdyti užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą;

8.2. organizuoti ir koordinuoti Lietuvos gyventojų skiepijimą;

8.3. tvarkyti užkrečiamųjų ligų ir jų sukėlėjų valstybės informacinę sistemą;

8.4. teikti visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas.

9. Centras, siekdamas jam nustatytų veiklos tikslų, vykdo šias funkcijas:

9.1. įgyvendindamas šių nuostatų 8.1 papunktyje nurodytą tikslą:

9.1.1. organizuoja ir vykdo užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą Lietuvos Respublikoje, siekdamas užkirsti kelią užkrečiamųjų ligų (skiepais valdomų, plintančių per orą, maistą, vandenį ir aplinką, kitų zoonozijų, virusinių hepatitų, žmogaus imunodeficito viruso ligos/ įgyto imunodeficito sindromo (toliau – ŽIV/AIDS) ir lytiškai plintančių infekcijų (toliau – LPI), retų įvežtinių ir pernešėjų plintamų užkrečiamųjų ligų, parazitozijų, hospitalinių infekcijų) atsiradimui, įvežimui ir išplitimui bei užtikrinti šių ligų valdymą šalyje;

9.1.2. pagal kompetenciją koordinuoja ir metodiškai vadovauja visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų veiklai užkrečiamųjų ligų epidemiologinės priežiūros srityse, taikant priešepidemines priemones užkrečiamųjų ligų židiniuose;

9.1.3. metodiškai vadovauja visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų veiklai, organizuojant nariuotakojų, plintančių užkrečiamąsias ligas ir kenksmingų žmogaus sveikatai, stebėseną ir tyrimus;

9.1.4. teikia sveikatos priežiūros ir kitoms įstaigoms metodinę pagalbą infekcijų profilaktikos klausimais;

9.1.5. metodiškai vadovauja įmonių, atliekančių privalomąjį ir profilaktinį aplinkos kenksmingumo pašalinimą (dezinfekciją, dezinfekciją, deratizaciją), veiklai;

9.1.6. pagal kompetenciją dalyvauja rengiantis ir reaguojant į biologinės kilmės grėsmes visuomenės sveikatai, dalyvauja likviduojant ekstremalios situacijos padarinius, atsiradusius dėl pavojingų ir ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų, informuoja Ministeriją apie nustatytus ekstremalius atvejus ar situacijas;

9.1.7. dalyvauja įgyvendinant valstybės politiką užkrečiamųjų ligų prevencijos ir kontrolės srityje, rengiant teisės aktų projektus užkrečiamųjų ligų epidemiologinės priežiūros ir profilaktikos srityse, rengia aprašus, metodikas, taisykles, tvarkas, rekomendacijas ir kitas metodines priemones;

9.1.8. pagal kompetenciją koordinuoja ŽIV/AIDS prevencinį atsaką Lietuvoje, metodiškai vadovauja sveikatos priežiūros įstaigoms ŽIV/AIDS epidemiologinės priežiūros, prevencijos bei valdymo srityse, vertina gyventojų informuotumą ir nuostatas apie ŽIV, koordinuoja signalinę ŽIV stebėseną ir ŽIV konsultacinės pagalbos mokymus;

9.1.9. renka, kaupia, analizuoja informaciją apie AIDS ir taikomą antiretrovirusinę terapiją bei teikia informaciją Europos ligų prevencijos ir kontrolės centrui, Pasaulio sveikatos organizacijai, Jungtinių Tautų AIDS programai ir kitoms suinteresuotoms institucijoms;

9.1.10. vertina Lietuvos gyventojų žinias apie užkrečiamąsias ligas, organizuoja ir vykdo užkrečiamųjų ligų paplitimo tyrimus, elgsenos tyrimus, vertina profilaktikos priemonių veiksmingumą;

9.1.11. pagal kompetenciją teikia pasiūlymus Ministerijai dėl sveikatos politikos tobulinimo, užkrečiamųjų ligų valdymo politikos, sveikatos priežiūros specialistų rengimo ir tobulinimo, valstybės, savivaldybių institucijų bendradarbiavimo užkrečiamųjų ligų profilaktikos srityje gerinimo;

9.2. įgyvendindamas šių nuostatų 8.2 papunktyje nurodytą tikslą:

9.2.1. metodiškai vadovauja profilaktinius skiepėjimus atliekančioms įstaigoms imunoprofilaktikos taktikos, vakcinavimo technikos ir kitais su tuo susijusiais klausimais, analizuoja vaikų profilaktinių skiepėjimų rodiklius, nepageidaujamų reakcijų į skiepus pasireiškimą;

9.2.2. skiepėjimus atliekančias institucijas aprūpina vakcinomis ir švirkštais, saugo vakcinas, laikydamasis vaistinių preparatų geros platinimo praktikos reikalavimų, kurie nustatyti Europos Komisijos paskelbtose 2013 m. lapkričio 5 d. Gairėse dėl žmonėms skirtų vaistų geros platinimo praktikos (OL 2013 C 343, p.1);

9.3. įgyvendindamas šių nuostatų 8.3 papunktyje nurodytą tikslą:

9.3.1. renka, analizuoja ir kaupia duomenis apie Lietuvos gyventojų sergamumą užkrečiamosiomis ligomis bei išskirtus šių ligų sukėlėjus, valdo ir tvarko užkrečiamųjų ligų ir jų sukėlėjų valstybės informacinę sistemą, metodiškai vadovauja informacijos apie

užkrečiamąsias ligas ir jų sukėlėjus rinkimui, teikia informaciją užkrečiamųjų ligų ir jų sukėlėjų informacinės sistemos duomenų naudotojams, suinteresuotoms institucijoms ir visuomenei;

9.4. įgyvendindamas šių nuostatų 8.4 papunktyje nurodytą tikslą:

9.4.1. organizuoja ir vykdo gyventojų neformalųjį švietimą, mokymą bei sveikatos ir kitų specialistų kvalifikacijos tobulinimą užkrečiamųjų ligų srityje;

9.4.2. organizuoja pasitarimus, pratybas, mokymus, seminarus konferencijas užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės klausimais;

9.4.3. informuoja visuomenę apie užkrečiamųjų ligų profilaktikos priemones, protrūkių prevenciją, imunoprofilaktikos tikslus ir priemones bei kitais Centro kompetencijos klausimais;

9.4.4. pagal kompetenciją organizuoja ir koordinuoja visuomenės sveikatos ugdymo ir sveikatos mokymo apie užkrečiamąsias ligas veiklą, suinteresuotoms institucijoms rengia ir teikia metodinę pagalbą;

9.4.5. pagal kompetenciją analizuoja valstybės ir savivaldybių įgyvendinamų užkrečiamųjų ligų programų rezultatus ir teikia apibendrintus duomenis steigėjui, juridiniams ir fiziniams asmenims;

9.4.6. pagal kompetenciją vykdo sveikatos priežiūros specialistų profesinės kvalifikacijos tobulinimą, rengia metodinę medžiagą;

9.4.7. pagal kompetenciją dalyvauja rengiant kituose sektoriuose dirbančių specialistų profesinės kvalifikacijos tobulinimo programas, dalyvauja jų profesiniame mokyme ir kvalifikacijos tobulinime;

9.4.8. dalyvauja nustatant sveikatos priežiūros specialistų profesinės kompetencijos, žinių ir kvalifikacijos tobulinimo poreikius, vertinant visuomenės sveikatos priežiūros specialistų profesinę kvalifikaciją užkrečiamųjų ligų srityje;

9.4.9. savo veiklos srityje vykdo informacijos sklaidą, dalyvauja rengiant sveikatos specialistus bei tobulinant jų profesinę kvalifikaciją, sudaro sąlygas teikti mokomąją praktiką aukštųjų mokyklų studentams ir kitiems klausytojams;

9.5. įgyvendindamas šių nuostatų 8 punkte nurodytus tikslus Centras taip pat vykdo šias funkcijas:

9.5.1. Ministerijos pavedimu atstovauja Lietuvos Respublikos pozicijai Europos Sąjungos institucijose, Pasaulio sveikatos organizacijoje ir kitose institucijose, įstaigose ir organizacijose užkrečiamųjų ligų epidemiologinės priežiūros, prevencijos ir valdymo srityse;

9.5.2. pagal kompetenciją bendradarbiauja su Europos Sąjungos institucijomis, Europos užkrečiamųjų ligų epidemiologinės priežiūros ir kitais tinklais, Jungtinių Tautų institucijomis, užsienio valstybių ir tarptautinėmis organizacijomis, įstaigomis, ekspertų grupėmis, partnerystės programomis užkrečiamųjų ligų epidemiologinės priežiūros, prevencijos ir valdymo srityse;

9.5.3. pagal kompetenciją dalyvauja rengiant ir įgyvendinant nacionalines, regionines, tarptautines, Europos Sąjungos sveikatinimo, socialines, mokslines ir kitas programas ir projektus;

9.5.4. pagal kompetenciją informuoja visuomenę apie savo veiklą, konsultuoja fizinius, juridinius asmenis;

9.5.5. pagal kompetenciją bendradarbiauja su valstybės ir savivaldybių institucijomis, mokslo ir mokymo institucijomis, nevyriausybinėmis ir tarptautinėmis organizacijomis, užsienio šalių institucijomis;

9.5.6. nustatyta tvarka nagrinėja juridinių, fizinių asmenų prašymus, pranešimus, skundus;

9.5.7. vykdo kitas Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, sveikatos apsaugos ministro įsakymais ir kitais teisės aktais pavestas funkcijas.

III SKYRIUS CENTRO TEISĖS

10. Centras, siekdamas savo veiklos tikslų ir vykdydamas nustatytas funkcijas, turi teisę:

10.1. teisės aktų nustatyta tvarka iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų juridinių ir fizinių asmenų gauti informaciją ir dokumentus, susijusius su klausimais, kurie priklauso Centro kompetencijai;

10.2. naudoti Centro darbuotojų kūrybinės veiklos rezultatus;

10.3. patikėjimo teise valdyti, naudoti valstybės turtą ir juo disponuoti;

10.4. sudaryti komisijas, darbo grupes Centro kompetencijai priskirtiems klausimams spręsti, įtraukiant į jas kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų bei visuomeninių organizacijų atstovus ir specialistus;

10.5. sudaryti sutartis su Lietuvos ir užsienio fiziniiais ir juridiniais asmenimis;

10.6. gauti paramą;

10.7. naudoti jam skirtas biudžeto ir kitas teisėtai gautas lėšas;

10.8. vadovaudamasis sveikatos apsaugos ministro patvirtintais įkainiais, teikti mokamas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas fiziniams ir juridiniams asmenims;

10.9. teikti pasiūlymus Ministerijai dėl Centro nuostatų papildymo ir pakeitimo;

10.10. gauti informaciją apie teisės aktų, susijusių su Centro veikla, rengimą, susipažinti su jų projektais, teikti pastabas ir pasiūlymus;

10.11. bendradarbiauti su Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijomis, įstaigomis, visuomeninėmis organizacijomis, užsienio valstybių institucijomis ir organizacijomis.

11. Centras gali turėti ir kitų teisių, numatytų Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose.

IV SKYRIUS CENTRO VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Centro darbas organizuojamas atsižvelgiant į sveikatos apsaugos ministro patvirtintą Ministerijos strateginį veiklos planą, vadovaujantis sveikatos apsaugos ministro tvirtinamu Centro metiniu veiklos planu, Centro nuostatais, Centro direktoriaus tvirtinamais darbo reglamentu, Centro vidaus tvarkos taisyklėmis, Centro struktūrinių padalinių nuostatais, Centro darbuotojų pareigybių aprašymais ir kitais dokumentais.

13. Centrai vadovauja Centro direktorius, kurį Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka į šias pareigas skiria ir iš jų atleidžia sveikatos apsaugos ministras. Centro direktorius yra pavaldus ir atskaitingas sveikatos apsaugos ministrui.

14. Centro direktorius tvirtina Centro struktūrą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-483](#), 2019-04-23, paskelbta TAR 2019-04-25, i. k. 2019-06780

15. Centro direktorius:

15.1. vadovauja Centrai, organizuoja Centro darbą, kad būtų pasiekti Centro veiklos tikslai ir atliekamos nustatytos funkcijos;

15.2. užtikrina, kad būtų laikomasi įstatymų, kitų teisės aktų ir Centro nuostatų;

15.3. pagal kompetenciją priima įsakymus, kontroliuoja jų vykdymą, prireikus kartu su kitų valstybės institucijų ir įstaigų vadovais priima bendrus įsakymus;

15.4. tvirtina Centro darbuotojų pareigybių sąrašą, naudodamasis Lietuvos Respublikos ūkio ministro patvirtintu Lietuvos profesijų klasifikatoriaus kodu ir pritaikydamas profesijos pavadinimą konkrečiai pareigybei įvardyti, neviršydamas Ministerijos patvirtinto darbo užmokesčio fondo;

15.5. teisės aktų nustatyta tvarka priima ir atleidžia Centro darbuotojus, nustato jiems darbo užmokestį, neviršydamas darbo užmokesčiui skirtų lėšų, juos skatina, skiria priemokas, premijas, materialines pašalpas;

15.6. tvirtina Centro darbo reglamentą, Centro vidaus tvarkos taisykles, Centro struktūrinių padalinių nuostatus, Centro darbuotojų pareigybių aprašymus, kitus vidaus tvarkomuosius dokumentus;

15.7. už savo veiklą atsiskaito sveikatos apsaugos ministrui;

15.8. atstovauja Centrai, veikia jo vardu arba suteikia įgaliojimus Centro darbuotojams atstovauti Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių institucijose, įstaigose ir kituose juridiniuose asmenyse bei tarptautinėse organizacijose;

15.9. užtikrina racionalų ir taupų lėšų bei turto naudojimą, veiksmingą Centro vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, jos veikimą ir tobulinimą;

15.10. atlieka kitas jam nustatytas funkcijas ir vykdo Ministerijos pavedimus.

16. Centro direktorius turi pavduotojus, kurie tiesiogiai pavaldūs ir atskaitingi Centro direktoriui. Centro direktoriaus pavduotojai yra atsakingi už Centro veiklą Centro direktoriaus nustatytoje veiklos srityse. Laikiniai nesant Centro direktoriaus, jo funkcijas atlieka sveikatos apsaugos ministro paskirtas Centro direktoriaus pavduotojas ar kitas Centro darbuotojas.

17. Centro struktūrinių padalinių darbą organizuoja struktūrinių padalinių vadovai, kurie yra pavaldūs Centro direktoriui, direktoriaus pavduotojui pagal veiklos sritį. Centro struktūrinių padalinių pavaldumą nustato Centro struktūra, Centro darbo reglamentas, Centro direktoriaus pavduotojų pareigybių aprašymai.

V SKYRIUS CENTRO VIDAUS ADMINISTRAVIMO KONTROLĖ

18. Centro valstybinį (finansinį ir veiklos) auditą atlieka Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė.

19. Centro finansų kontrolė atliekama Centro direktoriaus tvirtinamų Centro finansų kontrolės taisyklių nustatyta tvarka.

20. Centro metinio veiklos plano įgyvendinimą kontroliuoja Centro direktorius ir Ministerija.

21. Centro vidaus auditą atlieka Ministerijos vidaus audito padalinys.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Centras reorganizuojamas ar likviduojamas Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka.

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-109](#), 2018-01-31, paskelbta TAR 2018-02-05, i. k. 2018-01788

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-748](#), 2010-08-20, Žin., 2010, Nr. 102-5318 (2010-08-28), i. k. 1102250ISAK000V-748

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. birželio 1 d. įsakymo Nr. V-429 "Dėl Užkrečiamųjų ligų ir aids centro nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-96](#), 2011-02-01, Žin., 2011, Nr. 34-1626 (2011-03-22), i. k. 1112250ISAK000V-96
Dėl sveikatos apsaugos ministro 2009 m. birželio 1 d. įsakymo Nr. V-429 "Dėl Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. [V-857](#), 2012-09-17, Žin., 2012, Nr. 110-5599 (2012-09-22), i. k. 1122250ISAK000V-857
Dėl sveikatos apsaugos ministro 2009 m. birželio 1 d. įsakymo Nr. V-429 "Dėl Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. [V-109](#), 2018-01-31, paskelbta TAR 2018-02-05, i. k. 2018-01788
Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. birželio 1 d. įsakymo Nr. V-429 „Dėl Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. [V-483](#), 2019-04-23, paskelbta TAR 2019-04-25, i. k. 2019-06780
Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. birželio 1 d. įsakymo Nr. V-429 „Dėl Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo